

Oponentní posudek na bakalářskou práci Pavly Kislerové „Domeček pro víly“, FAVU Brno, ateliér performance Prof. ak. soch. Tomáše Rullera, letní semestr 2010

Studentka si vybrala netradiční architektonickou úlohu, či spíše netradičního klienta: staví domeček pro víly. Pro mne je takové zadání určitě příjemným osvěžením.

Prvním pravidlem pro stavitele je naslouchat stavebníkovi a jeho potřebám. Jak takové víly asi bydlí? Nebo – možná - bydlí vůbec? Zeptala se studentka tímto způsobem?

Vlastní formulace zadání bakalářské práce tomu nenasvědčuje - pro začátek si studentka přečetla knihu o počátcích lidské architektury. Možná, že právě zde již došlo k první „chybě“, která naznačuje, že o víly až tak moc nejde.

Podobně zadání studentky končí větou: „Je možné, že proběhne on-line vysílání ze stavby, školní výlet s prohlídkou, nebo že tam se mnou strávíte noc, kdo ví?“ O vílách ani slovo. Rozhodně si nejsem jistý, že by některá z těchto „on-line“ aktivit mohla víly, tak jak si je sám představuji, něčím oslovit.

V doprovodném textu k projektu opět studentka konstatuje, že „(uvnitř domečku) můžu stát napřímená a ještě mi zbude prostor nad hlavou“. Může však v tomto domečku stát vzpřímená i víla? Kolik víle zbývá prostoru nad hlavou?

A pokud bych se chtěl do takové víly ještě trochu sugestivněji vcítit, mohl bych se ptát, zda by mi nepřišla „hromada suchých mrtvých násilně zdeformovaných větví“ (jako víle) spíše odpudivá?

Zatím jen jako oponentovi se mi tedy do mysli vkrádá myšlenka, zda studentka nestaví domeček především pro sebe (a trochu méně i pro své blízké, přátele, kolegy studenty či pedagogy). Jako archetypální hnízdo. Hledání rovnováhy k městskému životu. Útulek před nepříjemnostmi světa. Místo klidu a spočinutí. Místo zapomenutí? Nebo jako forma meditace manuální prací? Cesta oživení smyslů a „dětského“ vnímání? A samozřejmě i jako očekávaný výstup bakalářské práce. To, že si tento problém sama uvědomuje dokládá i větou, kterou se sama sebe dotazuje: „Jsem vůbec schopna vyzorovat nebo vycítit co takovéto bytosti žádají?“

Deklarovaná práce se základními přírodními elementy – spojená s úvahami o vodních bytostech, ohnivých, vzdušných... - jakoby se snažila dotvrzovat oprávněnost usazení tohoto artefaktu v prostoru přírody. Základní pochybnosti o určení stavby – pro víly - však vyvrátit dokáže stěžít.

Je zde však ještě jeden možný náhled - na samý závěr. Ten do jisté míry dává tomu všemu smysl a vše i logicky propojuje. Totiž je zde ne zcela zanedbatelná možnost, že sama Pavla Kislerová je vílou.

V Brně dne 7. června 2010
Ing. arch. MgA. Osamu Okamura

Osamu Okamura, časopis ERA21 – šéfredaktor, Chleborádova 22, 619 00 Brno, tel: 541 249 228, fax: 541 249 212, mobil: 736 484 734, 723 912 666, e-mail: okamura@era21.cz